

26.7.2013

FIVA 13/02.04/2013

Julkinen

Vastaanottaja
Eufex Pankki Oyj
Eteläesplanadi 22 A
00130 Helsinki

Asia

Finanssivalvonnasta annetussa laissa (878/2008) tarkoitettu julkinen varoitus

1 Päätös

Finanssivalvonta antaa Eufex Pankki Oyj:lle (jäljempänä myös pankki) Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008, FivaL) 41 §:ssä¹ tarkoitettun julkisen varoituksen sen johdosta, että pankki on rikkonut toiminnassaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (121/2007, LLL) 49 §:ssä säädettyjä sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevia vaatimuksia sekä useita jäljempänä tässä päätöksessä tarkemmin yksilöityjä Finanssivalvonnan antamia määräyksiä.

Finanssivalvonnan johtokunta on päättänyt julkisen varoituksen antamisesta kokouksessaan 25.7.2013.

2 Kuuleminen

Finanssivalvonta on varannut 2.5.2013 päivätyllä kirjeellään Eufex Pankki Oyj:lle hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaisesti tilaisuuden lausua ennen asian ratkaisemista mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Eufex Pankki Oyj on antanut vastauksensa 23.5.2013 saapuneella kirjeellään.

3 Päätöksen perustelut

Finanssivalvonta teki keväällä 2012 Eufex Pankki Oyj -konsernissa tarkastuksen, jonka tavoitteena oli arvioida pankin ja sen konserniyhtiöiden hallinnon luotettavuutta. Finanssivalvonta laati lisäksi vuoden 2012 lopulla Eufex Pankki Oyj -konsernista valvojan arvion, jossa arvioitiin konsernin merkittävimpiä riskejä ja riskinkantokykyä. Tarkastuksen ja valvojan arvion laatimisen yhteydessä Finanssivalvonta havaitsi pankin toiminnassa usei-

¹ Voimassa laiminlyöntien tekohetkellä. 1.1.2013 voimaan tulleen FivaL:n muutosta (752/2012, hallinnollisen seuraamusjärjestelmän muutokset) koskevan siirtymäsäännöksen mukaan tekoon ja laiminlyöntiin, joka on tehty ennen lain voimaantuloa, sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

26.7.2013

FIVA 13/02.04/2013

Julkinen

den LLL:n ja sijoituspalveluyrityksistä annetun lain² (922/2007, SipaL) säännösten sekä Finanssivalvonnan antamien määräysten laiminlyöntejä ja hallinnon puutteita.

Seuraavassa on esitetty kohdittain ne laiminlyönnit, joihin tämä päätös perustuu. Jokaisen asiakohdan yhteydessä on esitetty pankin vastauksessaan esittämät kuhunkin laiminlyöntiin liittyvät näkökohdat ja Finanssivalvonnan arvio asiasta.

3.1 LLL 30 §:n vastainen liiketoiminta

Finanssivalvonnan havaitsemat laiminlyönnit

LLL 30 §:ssä säädetään talletuspankeille sallitusta liiketoiminnasta. Talletuspankki saa muun ohella tarjota talletuspankin kanssa samaan konserniin kuuluvalla yritykselle sen hallintoon liittyviä palveluja. Talletuspankki ei saa harjoittaa muuta kuin LLL 30 §:ssä sallittua liiketoimintaa.

Finanssivalvonta havaitsi tarkastuksella, että pankki oli harjoittanut liiketoimintaa LLL 30 §:n vastaisesti. Pankki oli tehnyt IT-palvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen pankin kanssa samaan konserniin kuulumattoman yhteisön kanssa. Finanssivalvonnan huomautettua asiasta pankki lopetti IT-palvelujen tarjoamisen kyseiselle yhteisölle 30.8.2012.

Pankin vastaus

Pankki ei ole vastauksessaan kiistänyt Finanssivalvonnan havaintoa. Vastauksessaan pankki totesi, että se toteutti kyseisen samaan konserniin kuulumattoman yhteisön järjestelmien ja laitteiden uusimisen, mutta tarkoituksena ei ollut harjoittaa voittoa tuottavaa liiketoimintaa eikä tarjota kyseistä palvelua muille toimijoille, vaan tarkoituksena oli yhtiöiden hallinnointipalveluiden järjestäminen kustannustehokkaalla tavalla. Pankin mukaan kyseinen toiminta ei lainvastaisuudestaan huolimatta aiheuttanut vahinkoa asiakkaille, sopimuksen osapuolille tai kolmansille osapuolille.

Finanssivalvonnan näkemys

Finanssivalvonta katsoo, että pankki on rikkonut LLL 30 §:ssä asetettuja rajoituksia talletuspankille sallitusta liiketoiminnasta. Sillä, onko kyseinen toiminta aiheuttanut vahinkoa asiakkaille, sopimuksen osapuolille tai kolmansille osapuolille, ei ole merkitystä asian oikeudellisessa arvioinnissa.

² Voimassa laiminlyöntien tekohetkellä.

26.7.2013

FIVA 13/02.04/2013

Julkinen

3.2 Vakavaraisuuden hallinnan laiminlyönti

Finanssivalvonnan havaitsemat laiminlyönnit

LLL 54 §:n³ mukaan luottolaitoksen omien varojen määrän ja laadun on oltava jatkuvasti riittävä kattamaan luottolaitokseen kohdistuvat riskit. Luottolaitoksella on oltava vakavaraisuuteensa kohdistuvien riskien tunnistamista, mittaamista ja raportointia, riskien ottamista ja rajoittamista sekä muuta riskien hallintaa samoin kuin riskien kattamista omilla varoilla koskevat, luottolaitoksen toiminnan luonteeseen ja laajuuteen nähden riittävät kirjalliset periaatteet ja menettelytavat, joita se noudattaa toiminnassaan.

Finanssivalvonnan standardin 4.2 (Valvottavan vakavaraisuuden hallinta) luvun 6.3 kohdan (15) määräyksen mukaan valvottavan ylin johto vahvistaa vähintään vuosittain vakavaraisuuden hallinnan lähtökohdat, tavoitteet, linjaavat periaatteet, kattavuuden, yleiset vaatimukset mittaus- ja arviointimenetelmille sekä vakavaraisuuden hallinnan prosessin järjestämistä koskevat ohjaavat periaatteet ja periaatteet laadun varmistukselle (nk. ICAAP-arvio). Standardin luvun 6.5 kohdan (35) määräyksen mukaan vakavaraisuuden strategian ja vakavaraisuuden hallintaprosessin on oltava laadun varmistamiseksi kriittisen arvioinnin kohteena säännöllisesti, kuitenkin vähintään vuosittain. Standardin sisältämien määräysten mukaan valvottavan on osana vakavaraisuuden hallintaa suoritettava vähintään vuosittain stressitestejä omien varojen riittävyyden arvioimiseksi (ks. standardin luku 6.7.4).

Valvojan arviota laadittaessa Finanssivalvonta havaitsi, että pankki ei ollut laatinut ICAAP-arviota pankin toimiluvan hakuprosessin jälkeen.⁴ ICAAP-arvion puuttumisen johdosta pankin pääomasuunnittelun laatua ei voitu arvioida. Pankki ei myöskään ollut tehnyt stressitestejä toimiluvan hakemisen jälkeen.

Pankin vastaus

Pankki ei kiistänyt ICAAP-arvion laatimisen laiminlyöntiä. Vastauksessaan pankki totesi, että vuoden 2012 ICAAP-arvion viivästyminen johtui tapahuneista henkilöstövaihdoksista. Pankin mukaan se oli kuitenkin omaloitteisesti ryhtynyt korjaaviin toimenpiteisiin ennen kuin Finanssivalvonta oli huomauttanut asiasta. Lisäksi pankki toi vastauksessaan esille sen, että heidän käsityksensä mukaan Finanssivalvonta olisi hyväksynyt aikataulun, jonka mukaan ICAAP-arvio tehtiin 31.12.2012 tilinpäätöksen lukujen

³ Pankkiin sovelletaan konsolidointiryhmän emoyrityksenä myös konsolidoitua vakavaraisuuden hallintaa koskevaa LLL 78 §:ää ja Finanssivalvonnan standardin 4.2 (Valvottavan vakavaraisuuden hallinta) asianomaisia määräyksiä.

⁴ Pankille myönnettiin luottolaitostoimilupa 26.5.2011 ja se aloitti toimintansa 1.9.2011.

26.7.2013

FIVA 13/02.04/2013

Julkinen

ja uuden liiketoimintasuunnitelman perusteella maaliskuun 2013 loppuun mennessä.

Pankki ei myöskään kiistänyt Finanssivalvonnan esittämää havaintoa siitä, että se ei ollut tehnyt stressitestejä toimiluvan hakemisen jälkeen.

Finanssivalvonnan näkemys

Finanssivalvonta toteaa, että valvojan arvion lähtökohtana on valvottavan vakavaraisuuden arviointi, johon oleellisena osana liittyy valvottavan pääomasuunnittelun laadun arviointi. Eufex Pankille oli ilmoitettu keväällä 2012 tehdyn luotettavan hallinnon tarkastuksen yhteydessä, että Finanssivalvonta tulee syksyllä 2012 tekemään Eufex-konsernia koskevan valvojan arvion. Eufex Pankki oli tietoinen myös siitä, että valvojan arvion lähtökohtana on pankin laatima ICAAP-arvio. Koska pankki ei kuitenkaan ollut laatinut ICAAP-arviotaan lokakuussa 2012 valvojan arvion käynnistyttyä, Finanssivalvonta ei voinut arvioida pääomasuunnittelun laatua lainkaan. Finanssivalvonta katsoi, että pankin ei ole tarkoituksenmukaista laatia ICAAP-arviota enää kiireellä ottaen myös huomioon pankin kirjanpidossa tapahtunut jaksotusvirhe. Kyseisen jaksotusvirheen vuoksi Finanssivalvonta katsoi, että pankin on tarkoituksenmukaisinta laatia ICAAP-arvio tilintarkastettujen lukujen perusteella eli vuodenvaihteen jälkeen. Tämä Finanssivalvonnan mahdollistama menettely ei poista sitä, että pankki on laiminlyönyt velvollisuuden laatia ICAAP-arvio.

Finanssivalvonta katsoo, että pankki on rikkonut Finanssivalvonnan standardin 4.2 (Valvottavan vakavaraisuuden hallinta) luvun 6.3 kohdan (15) määräystä ja luvun 6.5 kohdan (35) määräystä vakavaraisuuden hallinnasta sekä sanotun standardin luvun 6.7.4 kohdan (107) määräystä stressitestien suorittamisesta.

3.3 Suuria asiakasriskejä koskevien säännösten laiminlyönti

Finanssivalvonnan havaitsemat laiminlyönnit

LLL 68 §:n mukaan luottolaitoksen on seurattava jatkuvasti luotettavalla tavalla asiakasriskiensä määrää ja luonnetta. Luottolaitoksella on oltava asiakasriskiensä tunnistamista, mittaamista ja raportointia, asiakasriskien ottamista ja niiden kattamista omilla varoilla ja muuta asiakasriskien hallintaa koskevat, luottolaitoksen toiminnan luonteeseen ja laajuuteen nähden riittävät kirjalliset periaatteet ja menettelytavat, joita se noudattaa toiminnassaan.

LLL 69 §:ssä säädetään asiakasriskejä koskevista rajoituksista. Pykälän 2 momentin mukaan, jos asiakasyhteisö on mm. luottolaitos, asiakasriski ei

26.7.2013

FIVA 13/02.04/2013

Julkinen

saa nousta määrään, joka ylittää 25 prosenttia luottolaitoksen omista varoista taikka, jos tämä määrä on pienempi kuin 150 miljoonaa euroa, luottolaitoksen sisäisesti vahvistamaan määrään, joka ei saa olla suurempi kuin 150 miljoonaa euroa eikä suurempi kuin 100 prosenttia luottolaitoksen omista varoista. Finanssivalvonta voi erityisestä syystä myöntää luottolaitokselle luvan poiketa viimeksi mainitusta rajasta. Finanssivalvonnan standardin RA4.1 (Suurten asiakasriskien ilmoittaminen) luvun 6.4 kohdan (33) määräyksen mukaan, jos asiakasriski ylittää sallitun enimmäismäärän, on valvottavan viipymättä ilmoitettava asiasta Finanssivalvonnalle (nk. ylitysilmoitus) ja ryhdyttävä toimenpiteisiin omien varojen vähimmäismäärää koskevien vaatimusten täyttämiseksi.

LLL 67 §:n 4 momentin mukaan luottolaitoksen on ilmoitettava suuret asiakasriskinsä Finanssivalvonnalle neljännesvuosittain. Suurella asiakasriskillä tarkoitetaan säännöksessä asiakasriskiä, jonka määrä on vähintään 10 prosenttia luottolaitoksen omista varoista.

Valvojan arvion laatimisen yhteydessä Finanssivalvonta havaitsi, että pankilla oli 30.6.2012 eräältä luottolaitokselta saaminen (asiakasriski), joka oli noin 156 % pankin omista varoista. Kyseinen asiakasriski oli 30.9.2012 noin 122 % pankin omista varoista ja 7.11.2012 noin 328 % pankin omista varoista. Pankki ei ollut antanut ylitysilmoitusta Finanssivalvonnalle eikä raportoinut asiakasriskiä Finanssivalvonnalle säännöllisessä raportoinnissaan. Pankki korjasi tilanteen 23.11.2012 Finanssivalvonnan huomautettua asiasta.

Pankki oli siten paitsi ylittänyt laissa säädetyt asiakasriskien enimmäisraajat, myös jättänyt antamatta Finanssivalvonnalle edellä todetun ylitysilmoituksen sekä jättänyt raportoimatta kyseistä luottolaitosta koskevan asiakasriskin Finanssivalvonnalle säännöllisessä raportoinnissaan.

Pankin vastaus

Pankki ei ole vastauksessaan kiistänyt Finanssivalvonnan havaitsemia laiminlyöntejä. Vastauksessaan pankki totesi havainneensa suuria asiakasriskejä koskevien säännösten laiminlyönnin neljännesvuosiraportoinnin yhteydessä eli samaan aikaan kuin Finanssivalvonta asian huomasi. Pankki totesi ryhtyneensä toimenpiteisiin välittömästi laiminlyönnin huomattuaan.

Finanssivalvonnan näkemys

Finanssivalvonta katsoo, että pankki on laiminlyönyt noudattaa LLL 68 §:ssä asetettua velvoitetta seurata jatkuvasti luotettavalla tavalla asiakasriskiensä määrää ja luonnetta, LLL 69 §:ssä säädetyjä asiakasriskejä koskevia rajoituksia ja Finanssivalvonnan standardin RA4.1 (Suurten asiakasriskien ilmoittaminen) luvun 6.4 kohdan (33) määräystä enimmäis-

26.7.2013

FIVA 13/02.04/2013

Julkinen

rajan ylittäviä asiakasriskejä koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta. Lisäksi pankki on jättänyt ilmoittamatta asiakasriskin säännöllisessä raportoinnissaan ja siten rikkonut LLL 67 §:n 4 momentissa asetettua velvoitetta.

Finanssivalvonta toteaa, että pankki on jättänyt raportoimatta suuret asiakasriskinsä 30.6.2012 tilanteesta ja 30.9.2012 tilanteesta. Asiakasriskin ylitysilmoitus tulee tehdä Finanssivalvonnalle myös raportointiajankohtien välillä, jos asiakasriski ylittää 25 prosenttia omista varoista. Pankki ei reagoinut tilanteisiin ennen Finanssivalvonnan yhteydenottoja. Finanssivalvonta on 11.12.2012 päivätyllä kirjeellä (Dnrot FIVA 28 ja 29/02.03.10/2012 ”Suuria asiakasriskejä koskevien määräysten rikkominen”) kehottanut pankkia saattamaan sisäiset valvontajärjestelmänsä kuntoon siten, että asiakasriskirajojen ylitykset vältetään vastaisuudessa.

3.4 Taloudellinen raportointi ja sen valvonta

Finanssivalvonnan havaitsemat laiminlyönnit

LLL 49 §:n mukaan luottolaitoksella on oltava tehokkaan riskienhallinnan mahdollistava luotettava hallinto sekä toimintaansa nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät. Finanssivalvonnan standardin 4.1 (Sisäinen valvonta) luvun 6.1 kohdan (3) mukaan sisäinen valvonta käsittää taloudellisen ja muun valvonnan. Sisäistä valvontaa toteuttavat yrityksessä hallitus, toimitusjohtaja ja muu ylin johto sekä koko henkilökunta. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan johtamisen ja toiminnan sitä osaa, jolla pyritään varmistamaan muun muassa taloudellisen ja muun johtamisinformaation luotettavuus ja oikeellisuus. Standardin luvun 6.4 kohdan (15) mukaan sisäisen valvonnan toimivuuden yhtenä lähtökohtana on, että hallituksella, toimitusjohtajalla ja muulla ylimmällä johdolla on päätöksenteon pohjaksi käytettävissään riittävät ja kattavat sekä luotettavat tiedot mm. valvottavan taloudesta ja toiminnasta.

Pankki ilmoitti Finanssivalvonnalle syyskuussa 2012 kirjanpidossaan havaitsemastaan palkkionpalautuksia koskevasta jaksotusvirheestä, joka koski pankin tilinpäätöstä tilikaudelta 2011 ja pankin vuoden 2012 osavuositilauksesta (H1/2012). Pankin toimihenkilö oli havainnut kirjanpidossa epäselvyyden jo kesäkuussa 2012, mutta siihen ei kuitenkaan puututtu eikä siitä raportoitu pankin johdolle. Virheen vaikutus pankin esittämään tulokseen oli vuoden 2011 osalta -130.000 euroa ja vuoden 2012 osavuositilauksen (H1/2012) osalta -330.000 euroa. Osavuositilauksessaan pankki oli ilmoittanut liikevoitokseen noin 290.000 euroa. Pankki oikaisi osavuositilauksen virheen havaitsemisen jälkeen, jolloin liiketulos jäi noin 20.000 euroa tappiolliseksi.

Tapausta voidaan pitää osoituksena pankin sisäisen valvonnan (ml. raportointi) merkittävistä puutteista, joiden seurauksena pankin hallitus ja muu

26.7.2013

FIVA 13/02.04/2013

Julkinen

yllin johto eivät ole saaneet oikeaa kuvaa pankin taloudellisesta tilanteesta. Virhe on lisäksi johtanut virheellisen tilinpäätöksen ja osavuositarkastuksen julkistamiseen, mikä on synnyttänyt vääristyneen ja liian positiivisen kuvan pankin tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Pankin vastaus

Vastauksessaan pankki totesi havainneensa ja korjanneensa virheen tilinpäätöksessään ja osavuositarkastuksessaan oma-aloitteisesti ja raportoineensa virheestä Finanssivalvonnalle heti, kun pankin johto oli saanut asiasta tiedon. Pankin mukaan tilinpäätökseen 2011 liittyvä virhe on johtunut lähinnä palkkionpalautuksia koskevien jaksotuksien purkamisen tekemättä jäämisestä, ei arviointimekanismin puutteesta. Lisäksi pankki toteaa tehostaneensa ja kehittäneensä taloushallinnon sisäisen valvonnan toimintoja.

Finanssivalvonnan näkemys

Finanssivalvonta katsoo, että pankki on laiminlyönyt noudattaa LLL 49 §:ssä säädettyä vaatimusta riittävästä sisäisestä valvonnasta. Finanssivalvonnan näkemyksen mukaan virhettä on pidettävä FivaL 40 §:n 5 momentin⁵ tarkoittamalla tavalla vakavana, joten pankin oma-aloitteiset korjaavat toimenpiteet eivät estä tältä osin antamasta asiasta hallinnollista seuraamusta.

3.5 Sopimus sidonnaisasiamiehen kanssa

Finanssivalvonnan havaitsemat laiminlyönnit

LLL 2 §:n 5 momentin mukaan luottolaitokseen, joka tarjoaa sijoituspalveluja, sovelletaan näiden palvelujen tarjonnan osalta mm., mitä SipaL 29 §:ssä säädetään. SipaL 29 §:n 3 momentin mukaan sijoituspalvelun tai merkittävän muun toiminnon ulkoistamisesta on tehtävä kirjallinen sopimus, josta käy ilmi toimeksiannon sisältö ja sopimuksen voimassaoloaika.

Valvojan arviota laadittaessa Finanssivalvonta havaitsi, että pankin tarjoaman omaisuudenhoitopalvelun markkinointia oli hoitanut pankin asiamiehenä myös pankin osittain (60 %) omistama tytäryhtiö Eufex Yhteisöpalvelut Oy. Pankki ei kuitenkaan ollut tehnyt sidonnaisasiamiestoimintaa koskevaa SipaL:n edellyttämää sopimusta Eufex Yhteisöpalvelut Oy:n kanssa. Sopimus tehtiin vasta 17.12.2012 Finanssivalvonnan huomautettua asiasta.

⁵ Voimassa virheen tapahtumahetkellä.

26.7.2013

FIVA 13/02.04/2013

Julkinen

Pankin vastaus

Pankki ei ole vastauksessaan kiistänyt sidonnaisasiamiessopimuksen puuttumista. Vastauksessaan pankki totesi, että pankilla ja Eufex Yhteisöpalvelut Oy:llä oli 23.11.2011 allekirjoitettu yhteistoimintasopimus, jossa mainitaan, että Eufex Yhteisöpalvelut ei toimi pankin sidonnaisasiamiehenä. Tästä kannasta poiketen Finanssivalvonnan syksyn 2012 tarkastuskäynnin yhteydessä todettiin, että Eufex Yhteisöpalveluiden toiminta voidaan katsoa olevan sidonnaisasiamiehen toimintaa ja että tämä edellyttää sidonnaisasiamiessopimuksen laatimista. Lisäksi pankki totesi, että asiakassopimuksen laatiminen mukaan lukien asiakkaan tuntemiseen liittyvien velvollisuuksien täyttäminen on aina ollut pankin salkunhoitoryhmän vastuulla, mutta sidonnaisasiamiessopimuksen solmimisen myötä myös Eufex Yhteisöpalveluilla on ollut mahdollisuus laatia asiakkaan kanssa sopimuskokonaisuus.

Finanssivalvonnan näkemys

Finanssivalvonta katsoo, että pankki on laiminlyönyt noudattaa SipaL 29 §:n 3 momenttia, jonka mukaan sijoituspalvelun tai merkittävän muun toiminnon ulkoistamisesta on tehtävä kirjallinen sopimus.

3.6 Sisäinen valvonta liiketoiminnassa

Finanssivalvonnan havaitsemat laiminlyönnit

Finanssivalvonnan standardin 4.1 (Sisäinen valvonta) luvun 6.3 kohdan (10) määräyksen mukaan sisäisen valvonnan on oltava osa valvottavan päivittäisiä toimintoja.

Tarkastuksella havaittiin, että Eufex-konsernissa ei ollut järjestetty pankin liiketoiminnasta lähtevää sisäistä valvontaa. Finanssivalvonta suositti pankille tarkastuksen yhteydessä, että pankin hallitus varmistaa sisäisen valvonnan toimivuuden kokonaisuudessaan. Valvojan arvioita laadittaessa Finanssivalvonta havaitsi, että liiketoiminnasta lähtevää sisäistä valvontaa ei ollut tarkastuksen jälkeenkään järjestetty. Tämä johtui pankin mukaan rekrytointien keskeneräisyydestä mm. controller-toiminnon osalta.

Pankin vastaus

Pankki ei kiistänyt vastauksessaan Finanssivalvonnan esittämiä havaintoja. Vastauksessaan pankki totesi tehneensä Finanssivalvonnan havaintojen jälkeen lukuisia muutoksia sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintatapoihin. Pankin mukaan se on esimerkiksi aloittanut riskitoimikunnan kokoukset, järjestänyt riskiarviointinsa uudelleen liiketoimintalähtöisesti ja vahvistanut henkilöresurssejaan.

26.7.2013

FIVA 13/02.04/2013

Julkinen

Finanssivalvonnan näkemys

Finanssivalvonta katsoo, että pankki on laiminlyönyt noudattaa Finanssivalvonnan standardin 4.1 (Sisäinen valvonta) luvun 6.3 kohdan (10) määrättyä vaatimusta.

3.7 Julkisen varoituksen antamisen edellytysten täytyminen

Rikkomusten tekohetkellä voimassa olleen FivaL 40 §:n 1 momentin mukaan Finanssivalvonta voi antaa valvottavalle julkisen huomautuksen, jos tämä tahallaan tai huolimattomuudesta menettelee finanssimarkkinoita koskevien säännösten tai niiden nojalla annettujen määräysten vastaisesti.

Rikkomusten tekohetkellä voimassa olleen FivaL 41 §:n mukaan Finanssivalvonta voi antaa 40 §:ssä mainitulle julkisen varoituksen, jos mainituksa pykälässä tarkoitettu menettely tai laiminlyönti on jatkuvaa tai toistuvaa taikka muuten niin moitittavaa, ettei julkista huomautusta ole pidettävä riittävänä. Julkiseen varoitukseen sovelletaan muuten, mitä 40 §:ssä säädetään julkisesta huomautuksesta.

LLL 49 §:n 2 momentin mukaan luottolaitoksella on oltava tehokkaan riskienhallinnan mahdollistava luotettava hallinto sekä toimintaansa nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät, mukaan lukien sellaiset johdon ja henkilöstön palkitsemista koskevat periaatteet ja menettelytavat, jotka tukevat tehokasta riskienhallintaa. Hallinnon, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan on täytettävä luottolaitosdirektiivin V liitteessä asetetut vaatimukset.

Finanssivalvonta katsoo, että Eufex Pankki Oyj on edellä luvussa 3 yksilöidyillä tavoilla rikkonut useita lain säännöksiä ja Finanssivalvonnan lain säännösten nojalla antamia velvoittavia määräyksiä. Kyseisten rikkeiden ja laiminlyöntien johdosta Finanssivalvonta katsoo, että pankilla ei ole ollut LLL 49 §:n edellyttämää toimintaansa nähden riittävää sisäistä valvontaa ja riittäviä riskienhallintajärjestelmiä. Pankin hallitus ei ole riittävällä tavalla varmistunut siitä, että pankin vakavaraisuuden, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimivuus ja niitä koskevat raportointi-, seuranta- ja vastuusuhteet olisivat pankkitoiminnan edellyttämällä tasolla.

Finanssivalvonta katsoo, että pankin toiminnassa on siten rikkomusten tekohetkellä voimassaolleen FivaL 40 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla vähintäänkin huolimattomuudesta menetelty finanssimarkkinoita koskevien säännösten ja niiden nojalla annettujen määräysten vastaisesti. Lisäksi Finanssivalvonta katsoo, että pankin menettely on ollut kokonaisuutena niin moitittavaa, ettei julkista huomautusta ole pidettävä riittävänä seu-

26.7.2013

FIVA 13/02.04/2013

Julkinen

raamuksena, vaan oikeasuhtainen seuraamus kyseisistä rikkomuksista ja laiminlyönneistä on julkinen varoitus.

Vastauksessaan pankki katsoo, että julkisen varoituksen tarkoituksen toteutumisen arvioinnissa olennaisena asiana on otettava huomioon käynnissä oleva vapaaehtoinen toimiluvasta luopuminen. Pankin mukaan hallinnollisten seuraamusten tarkoituksena on ensisijaisesti turvata rahoitusmarkkinoita ennaltaehkäisevästi eli muun muassa estää virheellisen toiminnan tulevaisuudessa aiheuttamat vahingot. Pankin näkemyksen mukaan julkisen varoituksen antamisella ei voida katsoa olevan hyödyllistä vaikutusta markkinoiden luottamuksen turvaamisen kannalta, koska pankki on jo oma-aloitteisesti päättänyt toimiluvasta luopumisesta ja toiminnan alasajo on käynnissä. Lisäksi pankki katsoo, että julkinen varoitus olisi kokonaisuutena arvioiden ilmeisen kohtuuton seuraamus, joka ei olisi oikeudenmukainen suhteessa moitittaviin tekoihin ja laiminlyönnteihin, koska lopetettavan luottolaitostoiminnan asemasta se tosiasiallisesti kokonaan kohdistuisi jatkuvaan sijoituspalvelutoimintaan.

Finanssivalvonnan näkemyksen mukaan käynnissä oleva pankkitoimiluvasta luopuminen ei ole peruste jättää määräämättä julkista varoitusta, koska toimiluvasta luopuminen ei poista menettelyn moitittavuutta. Hallinnollisilla seuraamuksilla on merkittävä säännösten noudattamista edistävä sekä virheellisiä menettelytapoja ja laiminlyönntejä ennalta estävä merkitys. Pankin vastauksessaan kuvaaman erityisestävän vaikutuksen lisäksi hallinnollisilla seuraamuksilla on myös yleisestävä vaikutus, sillä markkinoita kohtaan tunnettu luottamus perustuu säännösten noudattamiseen, noudattamisen tehokkaaseen valvontaan ja seuraamusten riittävän tehokkaaseen soveltamiseen. Pankin julkisen varoituksen kohdistumisesta esittämän osalta Finanssivalvonta toteaa, että julkinen varoitus kohdistuu nimienomaan yhtiön harjoittamaan pankkitoimintaan.

Tekohetkellä voimassa olleen FivaL 40 §:n 5 momentin mukaan julkista huomautusta ei voida antaa, jos valvottava on välittömästi virheen tai laiminlyönnin havaittuaan oma-aloitteisesti ryhtynyt asiassa riittäviin korjauksiin toimenpiteisiin eikä virhe tai laiminlyönti ole vakava tai toistuva. Tekohetkellä voimassa olleen FivaL 41 §:n nojalla säännös koskee myös julkista varoitusta.

Vastauksessaan pankki on pyytänyt huomioimaan, että se on jo korjannut suurimman osan Finanssivalvonnan kuulemiskirjeessä mainituista laiminlyönneistä ja aikatauluttanut keskeneräiset puutteet.

Finanssivalvonta toteaa, että virheen korjaamisessa sen jälkeen, kun Finanssivalvonta on kiinnittänyt asiaan huomiota, ei enää ole kyse tekohetkellä voimassa olleen FivaL 40 §:n 5 momentissa tarkoitettusta virheen oma-aloitteisesta korjaamisesta.

26.7.2013

FIVA 13/02.04/2013

Julkinen

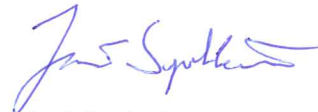
Tekohetkellä voimassa olleen FivaL 40 §:n 6 momentin mukaan julkinen huomautus julkistetaan Finanssivalvonnan päättämällä tavalla. Jos virhe tai laiminlyönti on vähäinen, Finanssivalvonta voi päättää, että julkista huomautusta ei julkisteta. Tekohetkellä voimassaolleen FivaL 41 §:n nojalla säännös koskee myös julkista varoitusta.

Finanssivalvonta katsoo, että päätöksessä esitettyjä laiminlyöntejä ei voida pitää vähäisinä, eikä edellytyksiä julkisen varoituksen julkistamatta jättämiselle näin ollen ole.

FINANSSIVALVONTA⁶

Anneli Tuominen
johtaja

Jari Synkkänen
lakimies
johtokunnan sihteerin sijaisena

Lisätietoja antaa

johtava neuvonantaja Erkki Kontkanen, puhelin 010 831 5260

Liite

valitusosoitus

⁶ Finanssivalvonnan työjärjestyksen 8 §:n 1 momentin mukaisesti johtokunnan päätöksestä tehdyn toimituskirjan allekirjoittavat johtaja ja johtokunnan sihteeri.

26.7.2013

FIVA 13/02.04/2013

Julkinen

Liite päätökseen

Valitusosoitus

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta markkinaoikeudelta valituksella, joka on tehtävä kirjallisesti.

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Jos päätös on postitettu saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee todistuksesta. Saantitodistus liitetään valitusasiakirjoihin. Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemän (7) päivän kuluessa postituspäivästä, jollei muuta ilmene. Jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla esim. saantitodistusta vastaan jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä saantitodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa markkinaoikeudelle.

Valituskirjelmässä, joka on osoitettava markkinaoikeudelle, on ilmoitettava

1. päätös, johon muutosta haetaan,
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi,
3. perusteet, joilla muutosta vaaditaan,
4. valittajan nimi ja kotikunta sekä
5. puhelinnumero ja postiosoite, johon asiaa koskevat ilmoitukset voidaan valittajalle toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on lisäksi ilmoitettava tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmään on liitettävä

1. päätös, johon muutosta haetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä,
2. todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta sekä
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu päätöksen tehneelle viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirjansa, jollei valittaja ole valtuuttanut häntä suullisesti markkinaoikeudessa. Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos markkinaoikeus niin määrää.

26.7.2013

FIVA 13/02.04/2013

Julkinen

Jos viranomaiselle toimitetussa sähköisessä asiakirjassa on selvitys asiamiehen toimivallasta, asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa. Markkinaoikeus voi kuitenkin määrätä valtakirjan toimitettavaksi, jos sillä on aihetta epäillä asiamiehen toimivaltaa tai sen laajuutta.

Valituskirjelmä voidaan toimittaa markkinaoikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä taikka asiamiestä tai lähettäjä käyttäen. Postittaminen tai kirjelmän toimittaminen lähetin välityksellä on lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavutettava markkinaoikeuteen viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä.

Valituskirjelmä voidaan toimittaa myös sähköisessä muodossa. Sähköisen asiakirjan tulee olla perillä siten, että se on ennen valitusajan päättymistä käsiteltävissä muodossa markkinaoikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä. Sähköinen viesti toimitetaan viranomaiselle lähettäjän omalla vastuulla.

Valittajalta peritään markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksu 226 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Yhteystiedot

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki
Puhelin 029 56 43300
Faksi 029 56 43314
Sähköposti markkinaoikeus@oikeus.fi